

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

06 iunie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Talpă Boris, Daguța Sergiu, Eremciuc Ghenadie, Donos Aliona,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de către Adjunctul Procurorului General interimar, Marcel Dimitraș, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei narodnice a raionului Edineț, RSSM din 29 august 1968, în cauza penală în privința lui

Bivol Gavril XXXXXX, născut la xxxxx, de naționalitate moldovean, originar din xxxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de recurs în anulare: 30.11.2022 – 06.06.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei narodnice a raionului Edineț, RSSM din 29 august 1968, Bivol Gavril a condamnat în baza art. 77 alin. (2) Cod penal al RSSM, la 5 ani privațiune de libertate, cu executarea pedepsei în colonie cu regim agravat.

2. Potrivit sentinței, Bivol Gavril a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, fiind la 16.12.1964 judecat în baza art. 77 Cod penal al RSSM la privațiune de libertate pentru participarea în secta iegovistă și înlăturarea de la a face serviciul militar în Armata Sovietică în legătură cu aceasta și eliberându-se din locurile de privațiune de libertate, în noiembrie 1967, nu s-a corectat și prelungea cu răutate să se înlătore de chemarea la serviciul militar.

La 30 mai 1968, Bivol Gavril, a trecut comisia de chemare pe lângă comisariatul militar din Cotovsc RSSM și după sănătate a fost recunoscut bun pentru a face serviciul în Armata Sovietică.

La 4 iunie 1968, primind citația de a se prezenta la comisariatul militar și prezentându-se, Bivol Gavril, a refuzat de a pleca la serviciul în rândurile Armatei Sovietice, ducând în eroare persoanele oficiale de la comisariatul militar, care rezolvă problemele de chemare la armată, și cu scopul de a-i minți și a refuza conștient de la chemarea în rândurile Armatei Sovietice a scris o cerere și a declarat, că el nu poate să facă serviciul nici într-o armată, deoarece face serviciul în armata a-tot-puternicului-Dumnezeu, categoric refuzând să facă serviciul militar”.

Sentința a devenit irevocabilă prin neatacare.

3. La 29 noiembrie 2022 Adjunctul Procurorului General interimar, Marcel

Dimitraș, în temeiul articolelor 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală, a declarat recurs în anulare, solicitând casarea sentinței Judecătorei narodnice a raionului Edineț din 29 august 1968 în privința lui Bivol Gavril, cu încetarea procesului penal și reabilitarea ultimului.

3.1 În susținerea recursului în anulare înaintat, Adjunctul Procurorului General interimar invocă următoarele:

- inculpatului au fost încălcate drepturile stipulate în art. 18 din Declarația Universală a drepturilor omului, potrivit căruia „orice persoană are dreptul la libertatea gândirii, a conștiinței și a religiei”, garantate de art.9 din Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, prin urmare, nu putea fi acuzat și condamnat;

- sentința de condamnare este afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil;

- potrivit prevederilor art. 452, 453 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea pronunțată;

- potrivit art. 3 lit. g) al Legii RM nr. 1225/1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, sunt declarate nevinovate persoanele care în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990 au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv cele care au fost „condamnate pentru eschivare, din motive religioase, de la înrolare în rândurile armatei roșii”;

- în privința lui Bivol Gavril sunt aplicabile prevederile art. 3 lit. g) al Legii RM nr. 1225/1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

4. Judecând recursul în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. 3 lit. g) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv cele care au fost „condamnate pentru eschivare, din motive religioase, de la înrolare în rândurile armatei roșii”.

Astfel, la caz se constată că, Bivol Gavril, fiind condamnat pentru refuzul de a fi încadrat în serviciul militar al Armatei Sovietice, cade sub incidența art. 3 lit. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), urmând a fi reabilitat.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Bivol Gavril în baza art. 77 alin. (2) Cod penal al RSSM, cu casarea acesteia, iar în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, dispune încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea condamnatului.

5. În conformitate cu articolele 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), 453 alin. (1), 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General interimar, Marcel Dimitraș, casează sentința Judecătoriei narodnice a raionului Edineț, RSSM din 29 august 1968, prin care *Bivol Gavril XXXXX* a fost condamnat în baza art. 77 alin. (2) Cod penal al RSSM, cu încetarea procesului penal.

Bivol Gavril XXXXXX, este reabilitat în fața societății și reintegrat în drepturi.
Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 06.06.2023.
Decizia motivată pronunțată integral.

Președinte

Guzun Ion

Judecătorii

Talpă Boris

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie

Donos Aliona